

ที่ ชม ๘๒๒๐๑/ว๕๕๖

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลแม่่นาจร
๑๕๘ หมู่ ๕ ตำบลแม่่นาจร อำเภอแม่แจ่ม
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๗๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์โรคติดต่อที่สำคัญในเด็ก

เรียน คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแม่่นาจร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประชาสัมพันธ์โรคติดต่อที่สำคัญในเด็ก

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยปัจจุบันเข้าสู่ฤดูฝน ทำให้เกิดความเสี่ยงในการแพร่กระจายเชื้อโรคได้ง่าย โดยเฉพาะในเด็กที่อายุต่ำกว่า ๕ ปี และมักมีการระบาดในสถานรับเลี้ยงเด็ก ศูนย์เด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล สถานศึกษาและชุมชนที่มีเด็กรวมกันเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะโรคมือ เท้า ปาก โรคไข้หวัดและไข้หวัดใหญ่ โรคปอดบวมหรือปอดอักเสบ โรคไข้เลือดออก โรคอุจจาระร่วง โรคอีสุกอีใส โรคตาแดงหรือเยื่อぶตาอักเสบ โรคหัด นั้น

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่่นาจร จึงขอความร่วมมือคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแม่่นาจร ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่ตำบลแม่่นาจร เพื่อเตรียมความพร้อมและรองรับกรณีเกิดโรคระบาด รวมถึงการดูแลสุขภาพอนามัยให้กับเด็ก เพื่อลดการแพร่กระจายของเชื้อโรค และเฝ้าระวังการเกิดผู้ป่วยรายใหม่ในพื้นที่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมบุญ เพะยาว)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแม่่นาจร

สำนักปลัด

โทร./โทรสาร ๐-๕๓๐๓-๕๒๘๓

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

โรคติดต่อที่สำคัญ ในเด็ก

โรคมือ เท้า ปาก

ล้างมือบ่อยๆ
ด้วยน้ำและสบู่

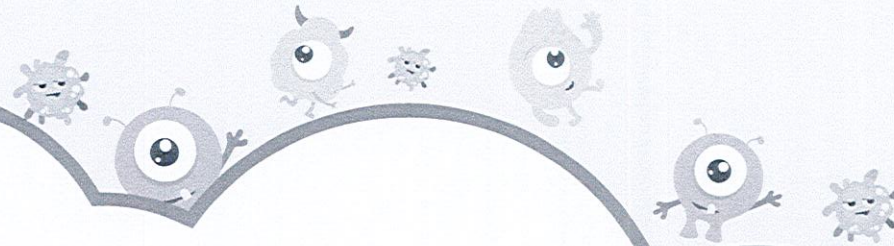

หมั่นทำความสะอาด
สถานที่ ของใช้ ของเล่น

หยุดพักรักษาตัวที่บ้าน
1 สัปดาห์ หรือจนกว่าจะหาย

โรคมือ เท้า ปาก (HAND FOOT AND MOUTH DISEASE)

พบมากในเด็กทารกและเด็กเล็ก มักเกิดในช่วงต้นฤดูฝนถึงฤดูหนาว ตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงธันวาคม

สาเหตุ

เกิดจากเชื้อกลุ่มเอนเทอโรไวรัส (Enterovirus)

การติดต่อ

จากการสัมผัสโดยตรงกับน้ำมูก น้ำลาย ละอองจากการไอ จาม น้ำเหลือง จากแผลพุพอง หรืออุจจาระของผู้ป่วยที่มีเชื้อ มีระยะฟักตัว 3-7 วัน

อาการ

เริ่มจากมีไข้ต่ำ่อีก 1-2 วัน มีอาการเจ็บปากและเบื่ออาหาร มีแผลอักเสบที่ลิ้น เหงือก และกระพุ้งแก้มทั้งสองข้าง ต่อมาที่ฝ่าเท้าจะมีผื่นเป็นจุดแดง อาจจะมีหรืออาจไม่มีอาการคัน ผื่นพบมากที่ฝ่ามือฝ่าเท้า ผื่นนี้จะกลายเป็นตุ่มพองใสรอบๆ แดง และแตกออกเป็นหลุมตื้นๆ

การป้องกัน

- หมั่นล้างมือเด็กบ่อยๆ ทุกครั้งก่อนและหลังการรับประทานอาหาร หลังขับถ่าย และหลังจากเล่นของเล่น
- กำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล ดูแลรักษา และ ทำความสะอาดอาคาร สถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ และของเล่นต่าง ๆ
- คัดกรองเด็กที่ป่วยแยกออกจากเด็กปกติ หรือให้หยุดพักการเรียนที่ข้างประมาณ 1 สัปดาห์ หรือจนกว่าจะหายเป็นปกติ เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อให้เด็กอื่นๆ

อาการผิดปกติที่ควรรีบไปพบแพทย์

- เด็กมีอาการซึมลง ไม่เล่น ไม่รับประทานอาหารหรือหมด
- ขนปอดถี่หรือระคายเคือง ปวดตาไม่หาย
- มีอาการปวดแสบไม่ดีขึ้น สลับกับการซึมลง
- ปวดท้องคอ คอแข็ง มีการรับรู้อ่อน และอาเจียน
- มีอาการสับสนวุ่นวาย หงุดหงิด อาจมีไข้หรือมือสั่นข้าง
- มีอาการไอ หายใจเร็ว หูเหลืองๆ หน้ามืด มีเสมหะมาก โดยอาจมีหรือไม่มีไข้ร่วมด้วยก็ได้

อย่าทำให้
เลืยซีวิต

โรคไข้หวัด และไข้หวัดใหญ่

ออกกำลังกาย
กินอาหารที่มีประโยชน์

ล้างมือบ่อย ๆ
ด้วยน้ำและสบู่

หลีกเลี่ยงผู้ป่วย
สถานที่แออัดและมลพิษ

สวมหน้ากากอนามัย

แยกเด็กป่วย และให้หยุดพักที่บ้าน
จนกว่าจะหาย

ฉีดวัคซีนป้องกันโรค

โรคไข้หวัด (COMMON COLD)

เป็นโรคติดเชื้อไวรัสในทางเดินหายใจในเด็กที่พบบ่อยที่สุด

สาเหตุ

เกิดจากเชื้อไวรัสหลายชนิด

อาการ

ไข้ต่ำ คัดจมูก จาม น้ำมูกไหล เจ็บคอ ไอแห้ง โดยอาการเหล่านี้จะเป็นอย่างมากใน 1-2 วันแรก และสามารถหายได้ภายใน 1 สัปดาห์

โรคไข้หวัดใหญ่ (INFLUENZA)

มักมีอาการรุนแรงกว่าไข้หวัดธรรมดาและมีโอกาสเกิดอาการแทรกซ้อนได้มากกว่า

สาเหตุ

เกิดจากเชื้อไวรัสอินฟลูเอนซา (Influenza virus)

อาการ

ไข้สูง 38 - 40 องศา เป็นเวลา 3-4 วัน หนาวสั่น ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ ไอ และมีเสมหะมาก เจ็บคอ คัดจมูก น้ำมูกไหล อาจพบอาการคลื่นไส้ อาเจียน และอุจจาระร่วงได้

การติดต่อ

ทางตรง : การหายใจเอาเชื้อเข้าสู่ร่างกาย จากการไอหรือจามรดกัน

ทางอ้อม : การใช้ของร่วมกันหรือมือไปสัมผัสกับละอองน้ำมูก น้ำลาย ขี้ตาหรือจาม

การป้องกัน

1. ออกกำลังกายสม่ำเสมอ และพักผ่อนให้เพียงพอ
2. หลีกเลี่ยงการอยู่ใกล้ผู้ป่วยหรือสถานที่แออัด
3. กินอาหารที่มีประโยชน์ ฝึกและผลไม้ เพื่อให้ร่างกายได้รับสารอาหารและวิตามินพอเพียง
4. ดูแลรักษาร่างกายให้อบอุ่นในช่วงอากาศหนาวเย็น หรืออากาศเปลี่ยนแปลง
5. หมั่นล้างมือบ่อยๆ ด้วยน้ำและสบู่
6. หลีกเลี่ยงมลพิษ ควันบุหรี่ ควันไฟในบ้าน ควันท่อไอเสียรถ
7. เมื่อป่วยควรพักที่บ้านอย่างน้อย 3 - 7 วัน หรือจนกว่าจะหาย
8. เวลาไอ หรือจาม ควรปิดปาก ปิดจมูก ด้วยผ้าหรือกระดาษทิชชูทุกครั้ง หรือสวมหน้ากากอนามัย เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อให้กับผู้อื่น

อาการผิดปกติที่ควรรีบไปพบแพทย์

- หายใจผิดปกติ ได้แก่ หายใจเร็ว หอบหายใจแรง จมหายใจครุ่น หายใจเสียงดัง
- ไข้สูงเกิน 3 วัน
- ไม่กินนม หรือไม่
- ซึมลง หรือกระสับกระส่าย
- อาการป่วยมากขึ้นกว่าเดิม

ออกกำลังกาย
กินอาหารที่มีประโยชน์

ล้างมือบ่อย ๆ
ด้วยน้ำและสบู่

หลีกเลี่ยงผู้ป่วย
สถานที่แออัด และมลพิษ

สวมหน้ากากอนามัย

แยกเด็กป่วย และให้หยุดพักที่บ้าน
จนกว่าจะหาย

ฉีดวัคซีนป้องกันโรค

โรคปอดบวมหรือปอดอักเสบ

โรคปอดบวมหรือปอดอักเสบ (PNEUMONIA)

สาเหตุ

เชื้อไวรัส แบคทีเรีย และเชื้อรา

การติดต่อ

การสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วย หรือสัมผัสสารคัดหลั่งทางตา จมูก และ การสูดหายใจเอาเชื้อที่อยู่ในอากาศที่ปนเปื้อนของเสมหะเข้าสู่ปอดโดยตรง

อาการ

เริ่มจากมีไข้ต่ำๆ ไอ มีน้ำมูก คออักเสบ ต่อมาไข้สูง หอบเหนื่อย หายใจลำบากและมีเสียงหวีดหรือฮืด ฮิมลง ตัวเขียว ไม่กินน้ำ ไม่กินนม ซึ่งเป็นสัญญาณของอาการปอดบวม ต้องรีบพาไปพบแพทย์

การป้องกัน

1. ไม่ควรนำเด็กเล็กใกล้ชิดกับผู้ป่วยและอยู่ในที่ที่มีผู้คนหนาแน่น เช่น ศูนย์การค้า โรงพยาบาล โดยเฉพาะช่วงที่มีการระบาดของไข้หวัด
2. หลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง เช่น ควันบุหรี่ ควันไฟ ควันจากท่อไอเสียรถยนต์ หรือ อากาศที่หนาวเย็น
3. ล้างมือให้เด็กบ่อยๆ รวมถึงคนรอบข้าง
4. เมื่อมีเด็กป่วยในศูนย์เด็กเล็กหรือโรงเรียนให้ผู้ปกครองรับเด็กกลับบ้าน หากไม่สามารถรับกลับบ้านได้ ให้แยกเด็กและแยกเครื่องใช้ของเด็กป่วย ออกจากเด็กปกติ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรค
5. ให้อาหารป้องกันไข้หวัดใหญ่และวัคซีนป้องกันโรคปอดบวม

มาตรการ

"ปิด ล้าง เลี่ยง หยุดฉีด"

สำหรับการป้องกัน

โรคทางเดินหายใจ

ปิด

ล้าง

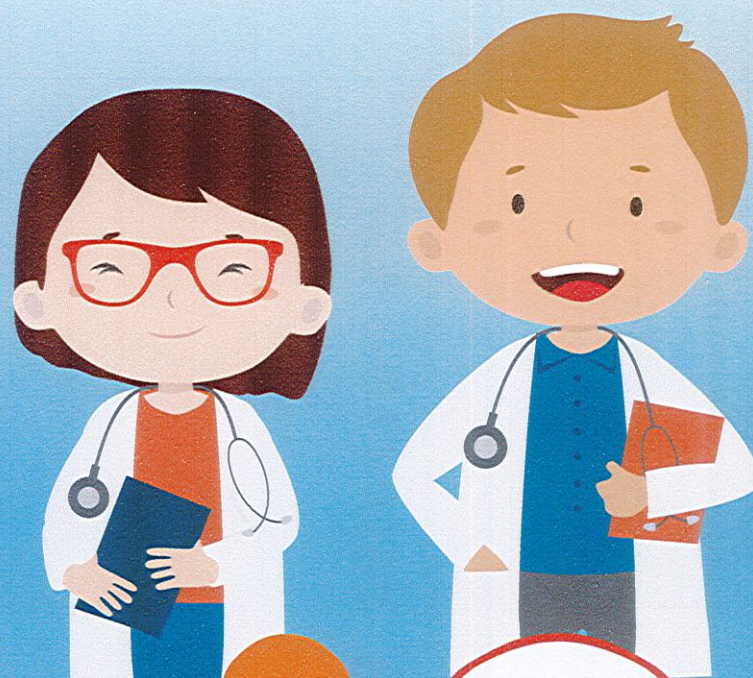
เลี่ยง

หยุด

ฉีด

มาตรการ “ปิด ล้าง เลี่ยง หยุด จี๊ด” สำหรับการป้องกันโรคทางเดินหายใจ

ปิด

- ปิดปาก ปิดจมูก เมื่อไอหรือจาม

หยุด

- หยุดงาน หยุดเรียน หยุดกิจกรรมกับผู้อื่น พักรักษาตัวอยู่บ้านจนกว่าจะหาย

ล้าง

- ล้างมือบ่อยๆ ด้วยน้ำและสบู่

จี๊ด

- 1) หญิงตั้งครรภ์ อายุครรภ์ 4 เดือนขึ้นไป
- 2) เด็กอายุ 6 เดือน ถึง 2 ปี
- 3) ผู้มีโรคเรื้อรัง คือ ปอดอุดกั้นเรื้อรัง หอบหืด หัวใจหลอดเลือด ต่อมธามอง ไทรอยด์ ผู้ป่วยมะเร็งที่อยู่ระหว่างการได้รับเคมีบำบัด และเบาหวาน
- 4) บุคคลที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไป
- 5) ผู้มีน้ำหนักตัว มากกว่า 100 กิโลกรัม
- 6) ผู้พิการทางสมองที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้
- 7) ผู้ป่วยโรคไตระยะเรื้อรัง
- 8) ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง (รวมผู้ติดเชื้อ HIV ที่มีอาการ)

เลี่ยง

- เลี่ยงการอยู่ใกล้ผู้ป่วยหรือสถานที่คนหนาแน่น

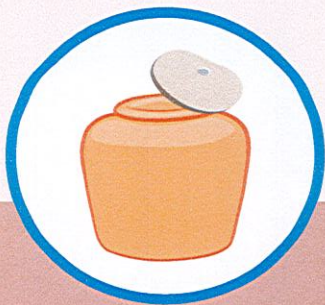
โรคไข้เลือดออก

เก็บบ้าน

เก็บขยะ

เก็บน้ำ

โรคไข้เลือดออก (DENGUE HEMORRHAGIC FEVER)

มียุงลายเป็นพาหะนำโรค เกิดได้ตลอดปี พบมากช่วงฤดูฝน ทั้งในเด็กและผู้ใหญ่

สาเหตุ

เกิดจากเชื้อไวรัสเด็งกี ซึ่งมียุงลายเป็นพาหะนำโรค เมื่อถูกยุงที่มีเชื้อกัด เชื้อจะเข้าสู่ร่างกาย

อาการ

มีไข้สูงลอย (ไข้ขาดไข้แล้วไข้ไม่ลดถึงปกติ หรือลดระยะสั้นแล้วกลับขึ้นอีก) ปวดศีรษะ หน้าแดง เบื่ออาหาร อาเจียน อาจพบมีจุดเลือดออกเล็กๆ ตามลำตัว แขน ขา อาจมีเลือดกำเดาหรือถ่ายอุจจาระดำ ท้องโต กดเจ็บบริเวณชายโครงขวา และมีภาวะช็อคช่วงไข้ลด มีอัมพาตครึ่งซีกหรือครึ่งตัว ทำให้เสียชีวิตได้

การป้องกัน

- หลีกเลี่ยงไม่ให้ยุงลายกัด เช่น นอนในมุ้ง ทายากันยุง เป็นต้น
- ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์และกำจัดลูกน้ำในบริเวณที่มีน้ำขัง เช่น โอ่ง แจกัน วางรถยนต์ หรือ ภาชนะที่มีน้ำขัง ทุกสัปดาห์ อย่างสม่ำเสมอ
- แยกเด็กป่วยและผู้มีไข้ ไว้ในบริเวณที่ไม่มียุงลาย และสังเกตอาการอย่างใกล้ชิด

อาการผิดปกติที่ควรรีบไปพบแพทย์

- ไข้ลดลง อาการซึม เหงื่อออก - ปวดท้องโดยเฉพาะบริเวณใต้ชายโครงขวา
- มีอัมพาตครึ่งซีกหรือครึ่งตัว - ปัสสาวะลดลง

มาตรการ “3 เก็บ ป้องกัน 3 โรค”

เพื่อป้องกัน 3 โรค คือ โรคไข้เลือดออก โรคติดเชื้อไวรัสซิกา และโรคไข้ปวดข้อยุงลาย

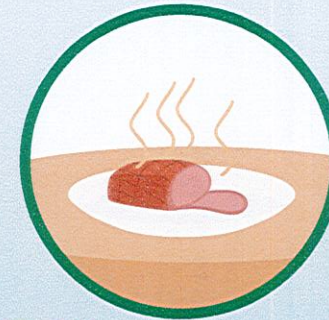
1. เก็บขี้หนู ให้สะอาด ฝังหรือฝังให้มิดดิน เป็นที่เกาะพักของยุง
2. เก็บขยะ เศษภาชนะรอบบ้าน โดยทำต่อเนื่อง สัปดาห์ละครั้ง ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง
3. เก็บน้ำ สำรวจภาชนะใส่น้ำ ต้องปิดฝาให้มิดชิด ป้องกันยุงลายวางไข่

โรคอุจจาระร่วง

ห้องน้ำ

กินร้อน

ช้อนกลาง

ล้างมือ

โรคอุจจาระร่วง (DIARRHEAL DISEASES)

ภาวะที่มีการถ่ายอุจจาระเหลว จำนวน 3 ครั้ง ต่อวันหรือมากกว่า หรือถ่ายมีมูกหรือปนเลือดอย่างน้อย 1 ครั้ง หรือถ่ายเป็นน้ำจำนวนมากกว่า 1 ครั้งขึ้นไปใน 1 วัน

สาเหตุ

จากการติดเชื้อแบคทีเรีย ไวรัส และพหุหนองพยาธิในลำไส้ โดยการกินอาหาร และน้ำที่ไม่สะอาด อาหารสุกๆ ดิบๆ

อาการ

ถ่ายเหลวตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไป หรือถ่ายมีมูกปนเลือดอย่างน้อย 1 ครั้ง อาจมีอาการปวดท้อง (อาเจียน) หรือเป็นไข้ร่วมด้วย ถ้าเกิดจากเชื้อแบคทีเรีย มักพบผู้ป่วยมีอาการไข้สูง และอาเจียนใน 3 วันแรก และอุจจาระมักเป็นสีเหลือง

การป้องกัน

- กินอาหารและดื่มน้ำที่สะอาด อาหารร้อนๆ ปรุงสุกใหม่
- ทำความสะอาดภาชนะที่ใช้ในการกินและดื่มอย่างถูกวิธี
- ล้างมือด้วยน้ำและสบู่ ทุกครั้ง ก่อน - หลังรับประทานอาหาร
- แยกเด็กที่ป่วย แยกของเล่นของใช้ และทำความสะอาดหลังขับถ่าย และล้างสัมผัสสิ่งปฏิกูลทันที เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ
- เมื่อป่วยให้หยุดรักษาตัวที่บ้านจนกว่าจะหาย
- กำจัดอุจจาระอย่างถูกวิธี

อาการผิดปกติที่ควรรีบไปพบแพทย์

- อาการไม่ดีขึ้น ซึมลง และยังถ่ายปริมาณมาก หรือมีมูกปนเลือดมากขึ้น
- ยังมีอาการขาดน้ำอยู่ เช่น ปัสสาวะออกน้อย ร้องไห้เสียงแหบไม่มีน้ำตา
- ปากแห้ง ทาลึกโอบ ไข้สูงเกิน 39 องศาเซลเซียส
- มีไข้สูงตลอดเวลา ไข้ไม่ลง
- อาเจียนมาก

มาตรการ “กินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ”

- กินร้อน** โดยใช้ความร้อนสูงอย่างน้อย 70 องศาเซลเซียส และไม่ปรุงรสขมสุกๆ ดิบๆ กินอาหารปรุงสุกอย่างเหมาะสม อาหารที่เหลือจากการกินถ้าเก็บไว้นานกว่า 4 ชั่วโมง ต้องนำมาอุ่นให้ร้อนอย่างทั่วถึง ก่อนนำมากินอีกครั้ง
- ช้อนกลาง** ช่วยป้องกันโรคจากการติดต่อทางน้ำลาย ไม่ให้แพร่กระจายระหว่างบุคคลได้ นอกจากนี้ ยังช่วยป้องกันน้ำลายของผู้กิน ไม่ให้ลงไปปนเปื้อนอาหาร ทำให้ปลอดภัย
- ล้างมือ** ควรล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำและสบู่ ทั้งก่อนรับประทานอาหาร ก่อนเตรียมอาหารและหลังเข้าห้องน้ำทุกครั้ง เพื่อลดเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย

โรคอีสุกอีใส

แยกเด็กป่วย และให้หยุดพักที่บ้าน
จนกว่าจะหาย

แยกทำความสะอาด
เสื้อผ้าและเครื่องใช้
ของผู้ป่วยจากผู้อื่น

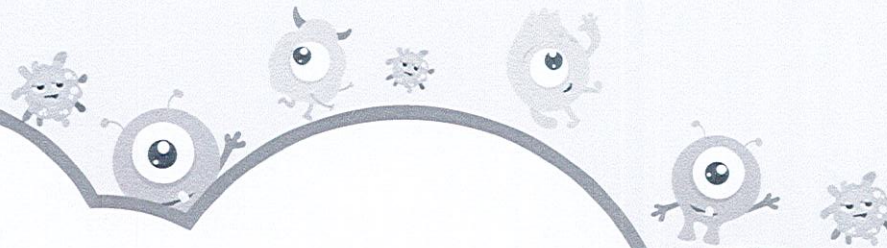

ห้าม ใช้สิ่งของและภาชนะ
ร่วมกับผู้ป่วย

ฉีดวัคซีนป้องกันโรค

โรคอีสุกอีใส (CHICKENPOX)

เกิดขึ้นได้ตลอดปี มักระบาดในช่วงปลายฤดูหนาวถึงต้นฤดูร้อน

สาเหตุ

เกิดจากเชื้อไวรัสวาริเซลลาซอสเตอร์ (Varicella-zoster virus)

การติดต่อ

ทางตรง : การหายใจเอาเชื้อเข้าสู่ร่างกาย จากการไอหรือจามรดกัน

ทางอ้อม : การใช้ของร่วมกันหรือสัมผัสสิ่งที่มีผิวหนัง หรือน้ำเหลืองจากตุ่มน้ำของผู้ป่วย

อาการ

มีไข้พร้อมผื่น ในระยะแรกจะเป็นผื่นแดง ต่อมาผื่นเป็นตุ่มหนองขึ้นและกลายเป็นตุ่มน้ำใสตรงกลาง ผื่นจะขึ้นมากบริเวณลำตัวมากกว่าแขนขา ผื่นในกลุ่มเดียวกันมีหลายระยะปนกัน ตุ่มที่เกิดขึ้นจะมีรอยขุมตรงกลางเล็กน้อย แห้งไป ในบางรายอาจมีแผลในปากร่วมด้วย

การป้องกัน

- ควรให้เด็กหยุดเรียนและแยกผู้ป่วยไม่ให้คลุกคลีกับผู้อื่นจนกว่าแผลจะแห้ง
- แยกทำความสะอาดเสื้อผ้าและเครื่องใช้ของผู้ป่วยออกจากผู้อื่น
- ห้ามใช้สิ่งของและภาชนะร่วมกับผู้ป่วย
- ฉีดวัคซีนป้องกันโรคอีสุกอีใสตามคำแนะนำแพทย์

อาการผิดปกติที่ควรรีบไปพบแพทย์

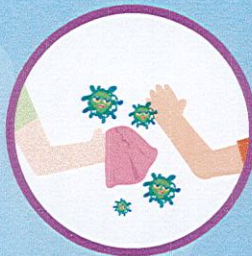
- มีไข้สูงหรือเป็นติดต่อกันกว่า 4 วัน
- บริเวณผื่นกลายเป็นสีแดงเข้มขึ้น
- ตุ่มหนองตามร่างกายมีน้ำหนองไหลออกมา
- ไออย่างรุนแรง ปวดท้องรุนแรง
- มีผื่นแดงเป็นจ้ำๆ แฉกเลือดออก

โรคตาแดงหรือเยื่อตาอักเสบ

ไม่เอามือขยี้ตา

ไม่ใช้สิ่งของ
ร่วมกัน

แยกเด็กป่วย และให้หยุดพักที่บ้าน
จนกว่าจะหาย

ล้างมือบ่อย ๆ
ด้วยน้ำและสบู่

งดลงสระว่ายน้ำ

โรคตาแดงหรือเยื่อぶตาอักเสบ (CONJUNCTIVITIS)

ตาแดงเป็นการอักเสบของเยื่อぶตา เกิดได้ทั้งแบบเฉียบพลันและเรื้อรัง

สาเหตุ

เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย และเชื้อไวรัส

อาการ

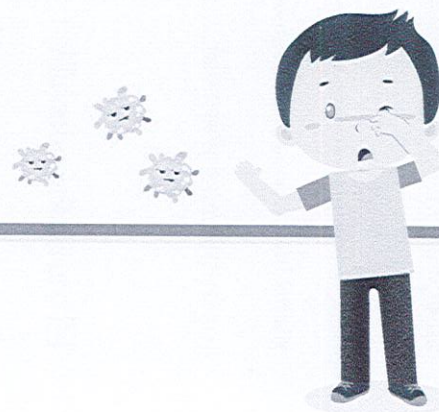
ตาแดง เคืองตา แสบตา น้ำตาไหล ปวดตา ตามัว จะเป็นทั้งข้างเดียว
ข้างหนึ่งก่อน และลามไปเป็นสองข้างอย่างรวดเร็วภายใน 1-2 วัน

การติดต่อ

- มีสัมผัสที่ตา น้ำตาของผู้ป่วย แล้วมาสัมผัสตาตัวเอง หรือใช้ของส่วนตัว
ร่วมกับผู้ป่วย
- แผลงนิ้ว แผลงวัน ตอมสิ่งสกปรกหรือตาผู้ป่วย แล้วมาตอมตา
- เล่นในน้ำที่มีความสกปรกสูง

การป้องกัน

- หมั่นล้างมือด้วยสบู่ให้สะอาด
- ไม่เอามือขยี้ตา
- ไม่คลุกคลีกับคนที่ป่วยโรค ไม่ใช้สิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัวร่วมกัน เช่น ผ้าเช็ดหน้า
- หากมีเด็กป่วยเป็นโรคตาแดงควรให้หยุดเรียนและงดลงสระว่ายน้ำ

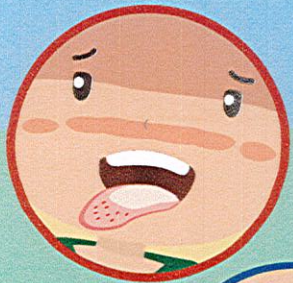
ไข้ดำแดง

มีไข้ ปวดศีรษะ เจ็บคอ

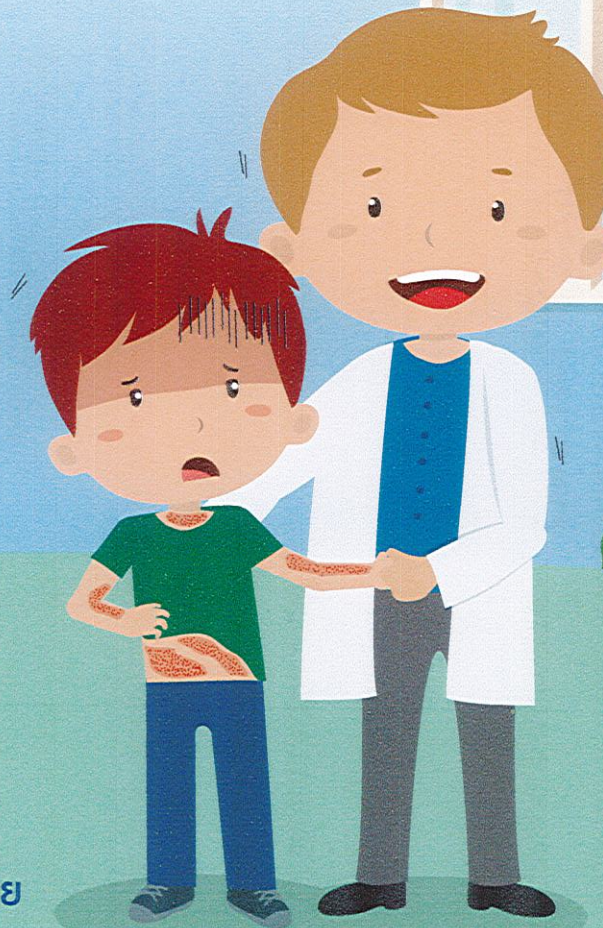
ใบหน้าแดง รอบปากซีด

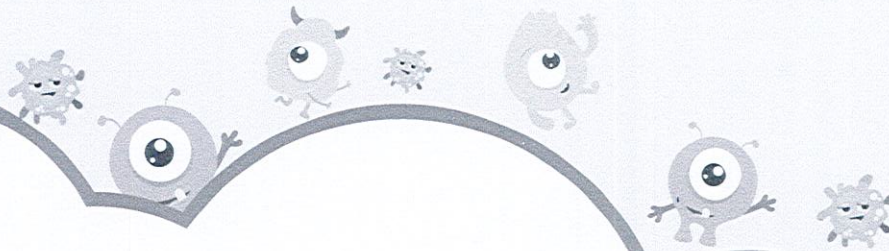

ลิ้นเป็นปื้นขาว
ต่อมาจะบวมแดง
คล้ายลูกสตรอเบอร์รี่

ผื่นบริเวณข้อพับ
สัมผัสคล้ายกระดาษทราย

ไข่อัดอีดแดง (SCARLET FEVER)

เป็นโรคติดเชื้อแบคทีเรีย ที่ทำให้มีผื่นแดงขึ้นตามตัว ร่วมกับทอนซิลอักเสบ พบบ่อยในเด็ก และมักเกิดในช่วงฤดูฝน

สาเหตุ

เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย สเตรปโตคอคคัส ชนิดเอ (Streptococcus Group A)

การติดต่อ

การสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วย หรือหายใจเอาละอองฝอยที่ติดเชื้อ
ผ่านทางระบบทางเดินหายใจ

อาการ

มีไข้ ปวดศีรษะ เจ็บคอ ใบหน้าแดง แตรรอบปากซีด ลิ้นเป็นปื้นขาว เมื่อปื้นขาว
ลอกออกจะขมแดงคล้ายลูกสตรอเบอร์รี่ ต่อมาผื่นจะเหิบตื้นแดง สัมผัสคล้าย
กระดาษทราย พบผื่นบริเวณคอ รักแร้ หน้าอกช่วงแขน และตามลำตัว แขนง ๆ
มักเห็นชัดเจนบริเวณข้อพับ หลังมีผื่น 2-3 วัน ผื่นจะเริ่มลอกโดยเฉพาะบริเวณ
ปลายนิ้ว ปลายเท้า ขาอาจมีอาการบวมหน้าเหลืองที่คอขมโต กัดเจ็บ

การป้องกัน

- ดูแลสุขภาพให้แข็งแรงอยู่สม่ำเสมอ พักผ่อนให้เพียงพอ และออกกำลังกาย
- หลีกเลี่ยงการสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยและไม่ใช้สิ่งของร่วมกับผู้ป่วย
- ล้างมือ ก่อน - หลัง สัมผัสผู้ป่วยหรือของใช้ของผู้ป่วย
- ไม่จู้จี้ตา และจุกหรือปาก
- แยกเด็กป่วยออกจากเด็กปกติทันที หรือแจ้งให้ผู้ปกครองมารับเด็กกลับบ้าน
เพื่อพาเด็กไปพบแพทย์

โรคหัด

ฉีดวัคซีน

หลีกเลี่ยงการสัมผัสผู้ป่วย

แยกผู้ป่วย

ไข้สูง

จุดขาวๆ เล็กๆ ในกระพุ้งแก้ม
(Koplik Spots)

ผื่นแดงตามใบหน้า
ลำคอ และบริเวณซิดขอบผม

โรคหัด (MEASLES)

เป็นโรคไข่ออกผื่น มักพบในเด็กอายุเกิน 5 ปี เด็กที่เป็นโรคหัดอาจเกิดโรคแทรกซ้อน โดยเฉพาะโรคปอดบวมหรือโรคปอดอักเสบ และทำให้เสียชีวิตได้

สาเหตุ

เกิดจากเชื้อไวรัส กลุ่มพาราไมกโซไวรัส (Paramyxovirus)

การติดต่อ

จากการหายใจเอาเชื้อไวรัสในฝอยละอองน้ำมูก น้ำลาย ที่ฟุ้งกระจายในอากาศ จากการไอ จามรดกัน หรือพูดกันในระยะใกล้ชิด

อาการ

ไข้สูงถึง 40 องศาเซลเซียส น้ำมูกไหล ไอ ทาแดง ตาแดง และกล้ามเนื้อ มีผื่นแดง ขึ้นตามร่างกาย ใบหน้า ลำคอ บริเวณคอขมวม แล้วแพร่กระจายไปตาม ลำตัว แขน ขา ภายใน 3 วัน ลักษณะผื่นจะแดง ตีตกเป็นขุยๆ ก่อนผื่นขึ้นมักพบจุดขาว เล็กๆ มีขอบสีแดงอยู่ประปราย (Koplik Spots)

การป้องกัน

- ฉีดวัคซีนป้องกันโรคหัด 2 ครั้ง ครั้งแรก เมื่อเด็กอายุ 9-12 เดือน ครั้งที่ 2 เมื่อเด็ก อายุ 2 ปีครึ่ง หรือสามารถฉีดวัคซีนก่อนสัมผัสโรคไม่เกิน 3 วัน
- หลีกเลี่ยงการสัมผัสกับผู้ป่วย
- แยกผู้ป่วยที่สงสัยเป็นโรคหัด จนถึงสิ้นไข้ครบ 4 วัน

1. ដាវដៃឱ្យដាវដៃ

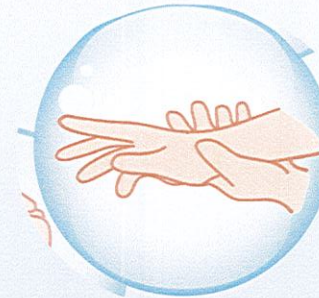
2. ដាវដៃឱ្យដាវដៃ
និងដៃឱ្យខាងដៃ

3. ដាវដៃឱ្យដាវដៃនិងដៃឱ្យខាងដៃ

4. ដាវដៃឱ្យដាវដៃ

7. ឱ្យដៃខាងដៃ

6. ដាវដៃឱ្យដាវដៃ

5. ឱ្យដៃខាងដៃ

ការលាងដៃ 7 ជំហាន

การล้างมือด้วยน้ำและสบู่ที่ถูกวิธี
จะสามารถลดการติดเชื้อได้ถึง ๑๐%

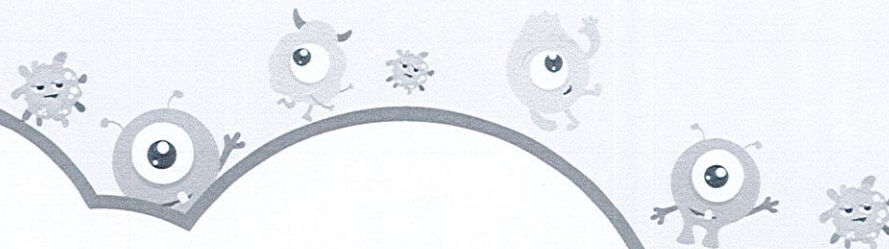
หลังจากกลับบ้านจากโรงพยาบาล

1. ฝ่ามือถือฝ่ามือ
2. ฝ่ามือถือหงายมือและหงายมือจากหงาย
3. ฝ่ามือถือฝ่ามือและหงายมือจากหงาย
4. ใช้หลังมือถือฝ่ามือ
5. ถือหงายหงายฝ่ามือ
6. ใช้ปลายมือหงายหงายหงาย
7. ถือหงายหงายหงาย

การใช้หน้ากากอนามัย

การใช้หน้ากากอนามัย

1. ล้างมือให้สะอาดก่อนสวมใส่หน้ากาก
2. เอาด้านสีเข้มออกด้านนอกขยับตลอดอยู่ด้านขนสั้นจมูก สวมให้คลุมจมูกกับปาก และดึงให้คลุมถึงปลายคาง แล้งกดขอบตลอดให้พอดีกับจมูก
3. เวลาใส่หน้ากาก ห้ามนำมือไปสัมผัสด้านนอกของหน้ากาก เพราะอาจสัมผัสกับเชื้อโรคที่ติดอยู่ได้
4. หน้ากากที่ทำด้วยกระดาษ ควรเปลี่ยนและทิ้งในถังขยะที่มีฝาปิด
5. หากหน้ากากมีการปนเปื้อนหรือชำรุดควรเปลี่ยนใหม่
6. ล้างมือหลังถอดหน้ากากทุกครั้ง

ประโยชน์จากการใช้หน้ากากอนามัย

ป้องกันตนเองจากการติดเชื้อโรค และป้องกันการแพร่กระจายเชื้อโรคไปสู่ผู้อื่น

กำหนดการให้วัคซีนตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศไทย ปี 2561

อายุ \ วัคซีน	แรกเกิด	1 เดือน	2 เดือน	4 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	1 ปี	1 1/2 ปี	2 1/2 ปี	4 ปี	ป. 1	ป. 5	ป. 6
วัณโรค (BCG)	BCG												
ไวรัสตับอักเสบบี (HBV)	HBV1	HBV2*	DTWP +HB1	DTWP +HB2	DTWP +HB3						ตรวจสอบ การได้รับ วัคซีนก่อน ฉีดเข็ม และให้ เฉพาะราย ที่ได้รับ ไม่ครบ ตามเกณฑ์		
คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน (DTWP)								DTWP (กระตุ้น1)		DTWP (กระตุ้น2)			dT และ ทุก 10 ปี
โปลิโอ (OPV)			OPV1	OPV2 +IPV (ชนิดฉีด)	OPV3			OPV (กระตุ้น1)		OPV (กระตุ้น2)			
หัด-หัดเยอรมัน-คางทูม (MMR)						MMR1				MMR2			
ไขสมองอักเสบเจอี (Live JE)							LAJE 1			LAJE 2			
มะเร็งปากมดลูก (HPV)												HPV 1 HPV 2	

หมายเหตุ :

- วัคซีนทุกชนิดถ้าไม่สามารถเริ่มให้ตามกำหนดได้ ให้เริ่มต้นที่ที่พบครั้งแรก
- วัคซีนที่ต้องให้มากกว่า 1 ครั้ง หากเด็กเคยได้รับวัคซีนมาบ้างแล้ว และไม่มารับครั้งต่อไปตามกำหนด ให้ฉีดวัคซีนครั้งต่อไปนั้นได้ทันทีเมื่อพบเด็ก โดยไม่ต้องเริ่มต้นครั้งที่ 1 ใหม่
- วัคซีนวัณโรค จะไม่ใช้ในเด็กติดเชื้อเอชไอวี ที่มีอาการของโรคเอดส์
- วัคซีน HPV ให้ 2 เข็ม ห่างกันอย่างน้อย 6 เดือน แผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศไทย กำหนดให้ฉีดเด็กนักเรียนหญิงชั้น ป.5
- * หมายถึง เด็กที่คลอดจากแม่ที่เป็นพาหะของโรคตับอักเสบบี ให้วัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบีเพิ่มอีก 1 เข็ม เมื่อเด็กอายุ 1 เดือน

กำหนดการให้วัคซีนแก่เด็ก ตามแผนการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุข

อายุ	วัคซีนป้องกันโรค	ข้อแนะนำ
แรกเกิด	BCG (วัคซีนป้องกันวัณโรค)	ฉีดให้เด็กก่อนออกจากโรงพยาบาล
	HB1 (วัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบี)	ควรให้เร็วที่สุดภายใน 24 ชั่วโมงหลังคลอด
1 เดือน	HB2 (วัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบี)	เฉพาะรายที่คลอดจากมารดาที่เป็นพาหะของไวรัสตับอักเสบบี
2 เดือน	DTP-HB1 (วัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรณ-ตับอักเสบบี)	
	OPV1 (วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดรับประทาน)	
4 เดือน	DTP-HB2 (วัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรณ-ตับอักเสบบี)	
	OPV2 (วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดรับประทาน)	ให้วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดฉีด 1 เข็ม พร้อมกับวัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดรับประทาน 1 ครั้ง
	IPV1 (วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดฉีด)	
6 เดือน	DTP-HB3 (วัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรณ-ตับอักเสบบี)	
	OPV3 (วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดรับประทาน)	
9 เดือน	MMR1 (วัคซีนรวมป้องกันโรคหัด-คางทูม-หัดเยอรมัน)	หากไม่ได้ฉีดเมื่ออายุ 9 เดือน ให้รีบติดตามฉีดโดยเร็วที่สุด
1 ปี	LAJE1 (วัคซีนป้องกันโรคไข้สมองอักเสบเจอีชนิดเชื้อเป็นอ่อนฤทธิ์)	
1 ปี 6 เดือน	DTP4 (วัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรณ)	
	OPV4 (วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดรับประทาน)	
2 ปี 6 เดือน	LAJE2 (วัคซีนป้องกันโรคไข้สมองอักเสบเจอีชนิดเชื้อเป็นอ่อนฤทธิ์)	
	MMR2 (วัคซีนรวมป้องกันโรคหัด-คางทูม-หัดเยอรมัน)	
4 ปี	DTP5 (วัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรณ)	
	OPV5 (วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดรับประทาน)	
ประถมศึกษาปีที่ 1	MMR (วัคซีนรวมป้องกันโรคหัด-คางทูม-หัดเยอรมัน)	เฉพาะรายที่ได้รับไม่ครบตามเกณฑ์
	HB (วัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบี)	
	LAJE (วัคซีนป้องกันโรคไข้สมองอักเสบเจอีชนิดเชื้อเป็นอ่อนฤทธิ์)	
	IPV (วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดฉีด)	
	dT (วัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก)	
	OPV (วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอชนิดรับประทาน)	
ประถมศึกษาปีที่ 5	BCG (วัคซีนป้องกันวัณโรค)	1. ให้ในกรณีที่ไม่มีความเสี่ยงว่าเคยได้รับเมื่อแรกเกิดและไม่มีผลเป็น 2. ไม่ให้ในเด็กติดเชื้อเอชไอวีที่มีการงอกของโรคเอดส์
	HPV1 และ HPV2 (วัคซีนป้องกันมะเร็งปากมดลูกจากเชื้อเอชพีวี)	
ประถมศึกษาปีที่ 6	dT (วัคซีนป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก)	ระหว่างระหว่างเข็ม ห่างกันอย่างน้อย 6 เดือน แล้งงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศไทย
		กำหนดให้ฉีดเด็กนักเรียนหญิงชั้น ป.5
		แล้งงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของประเทศไทย กำหนดให้ฉีดเด็กนักเรียนชั้น ป.6

หมายเหตุ : 1. วัคซีนทุกชนิดถ้าไม่สามารถเริ่มให้ตามกำหนดได้ ก็เริ่มให้ทันทีที่พบครั้งแรก

2. วัคซีนที่ต้องให้มากกว่า 1 ครั้ง หากเด็กเคยได้รับวัคซีนมาบ้างแล้ว และไม่มารับครั้งต่อไปตามกำหนดนัด ให้วัคซีนครั้งต่อไปห่างได้ทันทีเมื่อพบเด็ก โดยไม่ต้องเริ่มต้นครั้ง 1 ใหม่

กรมควบคุมโรค
Department of Disease Control

จัดทำโดย

สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

โทร. 02-590-3133 โทรสาร. 02-591-8436

สายด่วนกรมควบคุมโรค 1422

เว็บไซต์ศูนย์เด็กเล็กโรงเรียนอนุบาลคุณภาพปลอดภัย

(<http://27.254.33.52/healthypreschool/home>)